

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
învoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Culte și noua cărmuire

Încă odată: datoria cultelor în fața vremilor noi — Primejdia vrăjbelor confesionale — Atitudinea ciudată a ortodoxiei

(*) In numărul nostru din 2 Iulie am încercat să fixăm, în linii mari, „datoria cultelor” în fața noului regim al țării. Problema este atât de importantă și de presantă, încât ne simțim datorii să stăruiem din nou asupra ei.

Convingerea noastră este, în vorbe scurte, asta: *Culte să lase la o parte vrajba, și să se prezinte în fața statului cu postulate comune, precise, asupra cărora vor cădea de acord în prealabil. — O pot face. Au aceleași interese de apărare în ce privește raporturile față de stat. Și au, în mare, aceeași comoară de idei sociale, izvorâte din evanghelle, pe cari trebuie să le realizeze în nouile legiuri.*

Realizarea acestui front comun este inoimis necesară. Altfel, destul de probabil, ne amenință o catastrofă, pe care nu o dorește nimeni. — Lumea este sătulă de eternele hărțuiri confesionale. Mai ales când tema lor principală este bugetul statului. Și, în actuala mizerie imensă, gândul multora va fi ispitit să suprimă, pur și simplu, acest măr de ceartă, spre a face și aici o mică economie. De altă parte, țara trebuie așezată pe temelii noi. Trebuie reforme radicale în toată viața noastră de stat. Acum ori niciodată trebuie să între spiritul creștin în nouile rânduieli obștești. Dacă pierdem momentul, Dumnezeu știe ce ne așteaptă. — În amândouă aceste direcțiuni, deopotrivă și la fel de esențiale pentru toate cultele, nu-i nici o nădejde de izbândă, dacă cultele vor bate și în viitor drumul durerilor al neînțelegerilor. De aici le-a venit nenorocirea și în trecut. Guvernele le-au tratat mașter, pe toate, folosindu-se tocmai de veșnicile rivalități și ambiții stupide pentru o hegemonie iluzorie.

Socotim atât de limpezi și atât de convingătoare aceste gânduri, încât nu ne putem nici închipui, că ele ar putea rămâne neînțelese; într-o parte ori în alta. — Totuși, sunt trei săptămâni de când le-am scris și până acum n'am găsit, în toată presa bisericească ortodoxă, nici un fel de răspuns. Mai mult și mai rău: zilnic dăm peste semne și auzim glasuri, cari ne fac să credem, că la frații din cealaltă strană nu s'a schimbat nimic. N'au învățat nimic din pășania trecutului și nu vreau nici acum să înțeleagă marea cotitură istorică la care ne găsim și care ne impune tuturor, inexorabil, o atitudine nouă.

Mai întâi, că toată această presă, mai mult ori mai puțin oficială, care a tălmăcit, în cor și la comandă, toate guvernele de dictatură deghizată din trecut, se arată, apriori și fără nici un motiv, neîncrezătoare față de actuala cărmuire pe care și-a dat-o, în plină libertate,

țara însăși. Mai mult ori mai puțin deschis, în coloanele presei ortodoxe încep înțepăturile, bănuielile, insinuările ori chiar atacurile la adresa guvernării partidului național-țărănesc. În tocmai așa, cum s'a întâmplat și în 1928. — În felul acesta oficialitatea bisericii ortodoxe dă o nouă dovadă că nu merge împreună cu sentimentul general al neamului românesc. Și, în aceeași vreme, provoacă inutil resensul cercurilor cărmuitoare față de însăși instituțiunea care, prin reprezentanții săi cei mai aleși și mai înalți, nu știe, decât să le facă greutăți și să le pună piedeci din prima zi. Aceasta cu atât mai vârtos, că se cunoaște precis izvorul acestei atitudini greșite. Care nu-i interesul general bisericesc, ci mai curând inspirațiuni oculte dela anumite cluburi, cari au făcut din biserică o simplă sucursală politică, de partid.

In aceeași vreme și în aceeași măsură isbucnește tot mereu, în paginile aceleiași prese dreptmăritoare, pornirea de neputincioasă și inutilă ură la adresa bisericii noastre unite. O pildă recentă. „Renașterea” pâr. Ivan dela Cluj publică, în 24 Iulie c., un articol al pâr. consilier Laur. Cărea, purtând titlul sugestiv: „Tot uniții la putere”. S-ar crede că-i vorba de noua cărmuire și de vechea invinuire idioată, ce s-a mai adus partidului național-țărănesc. Dar nu-i așa. Povestea pâr. consilier este alta. Și anume: În prima jumătate a articolului îi invidiază pe uniți pentru „toate bunătățile în cari s-au lăfăit” în vremea ungurească. „Bibliotecile enorme, bisericile pompoase, și case parohiale confortabile” și atâtea alte bunătăți au primit „acești nenorociți” de „papistăși români, pe fruntea cărora era încrestată peceta maghiarizării” și „trădători ai intereselor naționale”.

Așa scrie, fără nici un respect de adevăr, și fără nici un pic de rușine, preacinstitul consilier. Nu-i vom face, evident, cinstea unui răspuns. Istoria este deschisă pentru toți știutorii de carte, și nu dela tovarășii acelor care au vândut, în Sibiu, școala confesională ortodoxă statului unguresc, — pâr. Cărea să ceară lămuriri mai detaliate dela arhiereul său, ori să răsfolască nișel „Foala Poporului” de prin anul 1918, — vom lua noi certificat de românism. Interesează însă această isbucnire maladivă, ca simptom pentru starea de spirit a îndrumătorilor ortodoxiei.

Și ce a determinat, mă rog, această crâncenă lovire? Ne lămurește partea a doua a articolului. Ea se tângulește, mai întâi, după tipic și obiceiul, pentru jalnica situație din trecut și prezent a ortodoxiei. Care și astăzi

este umilită și nedreptățită. În ce fel? Așa că, pentru a putea face colecte în țară pentru zidiri de biserici, ministerul îi cere „învoirea tuturor chiriilor din țară”. Ordinul sună, de sigur, la fel pentru toate cultele. Nedreptățirea este totuși evidentă. Fiindcă chiriarii ortodocși sunt mulți și, poate, nu toți vor da aprobările cerute. Pe când episcopi uniți sunt puțini și dau ceva favorabil. Ergo... De aceea: „Dacă frații din vechiul Regat nu vreau să piară ortodoxismul în Ardeal, să-și plece urechea la glasul desnădejdiei noastre, până când nu va fi prea târziu”.

Cu asta se gătește articolul preacucernicului. Corect ar fi trebuit intitulat așa: „Unde dai și unde creapă”. Pentru gazetar, el este o temă incomparabilă de umor și satiră. — Dar nu pentru asta l-am înregistrat. Ar fi păcat de hârtie. Vrem numai să arătăm în concret ceea ce am spus mai sus: oficialitatea ortodoxă alimentează artificial, chiar cu riscul de-a scrie prostii și a se face de răs, pornirea veche de dușmănie neînțeleasă la adresa bisericii noastre. Pornire de pură negațiune, care nu-i servește spre laudă. Cum nu-i face cinste nici veșnica jelanie și tânguire de cerșetor prefăcut. Care, la pâr. Cărea, a ajuns deadreptul la desnădejde.

Păcat, că, în aceeași vreme, această atitudine păgubește și primejduește foarte serios înalte interese ale bisericilor. A celei ortodoxe în primul rând. Și, cu ele, pe ale țării însăși. — Chiar din acest motiv, noi vrem să credem că ne-am înșelat în această judecată. În cele din urmă, ortodoxia va înțelege porunca ceasului de față și va lua ea inițiativa frontului comun al cultelor. Spre binele bisericilor și al țării. Așteptăm!

Slujbe românești-unite în biserică Universității din Cluj. Acordul dintre Sfântul Scaun și guvernul român, de care ne ocupăm într'altă parte a foii, fixează, în art. IX., dreptul nostru de a ține slujbe în biserică de pe lângă Universitatea clujană. Redăm în întregime acest articol de incontestabilă însemnătate pentru noi Români uniți, mai ales că a fost reprodus greșit în coloanele presei de dincoace și de dincolo. Textual, în traducere românească, sună așa:

„În ce privește biserică de pe lângă Universitatea din Cluj, deservită actualmente de Preacucernicii PP. Plariști, și a cărei situație de drept a fost reglementată prin articolele III, V și VIII ale acestui Acord, — Sf. Scaun dorind cu tărie ca, bunăînțelegere frățească ce unește credincioșii catolici de diferite rituri, să se vădiască și în acest caz, — Chiriarii catolici de rit latin al Alba-Iuliei, conform articolului II al Acordului prezent, se va îngriji să se slujiască în ea în fiecare Duminică și zi de sărbătoare (inclusive cele naționale) câte un serviciu divin după ritul greco-român, pentru a satisface în primul rând trebuințele

religioase ale tineretului școlar catolic de rit greco-român.

Preotul liturghisitor va fi designat de către Chiriarhul Catolic de rit grecesc de Cluj-Gherla și, rămânând întru toate subordonat, din punct de vedere canonic și disciplinar, acestui Chiriarh, va fi retribuit pentru aceste servicii de Chiriarhul Catolic de rit latin al Alba-Iuliei, amăsurat obișnuințelor locale ale celor de rit latin dela Cluj. Numele preotului designat se va comunica Chiriarhului de Alba-Iulia.

Aceste servicii divine se vor celebra în fiecare Duminică și fiecare sărbătoare a ritului grecesc dela orele 11 dimineața până la ora 1 după amiază, iar în zilele de sărbători naționale (24 Ianuarie, 10 Mai, aniversarea Suveranului, a membrilor familiei regale și a suirii pe Tron) dela orele 10 până la amiază. Excepție fac sărbătorile de 15 August și 8 Septembrie, când biserica va rămâne numai pentru slujbe de rit latin.

Serviciile divine după ritul greco-român se vor începe cu 20 Iulie 1932.

În lipsa mare de biserici, pentru o lume așa de numeroasă de buni credincioși de-ai noștri, cum e Clujul, dispoziția aceasta a Sfântului Scaun, e dintre cele mai binevenite. Firește că ne bucurăm din inimă de ea. — Și poate că se bucură și alții, cari văd că nici truda și cheltuielile lor, deși n'au rodit cum doriseră dânsii, n'au rămas fără nici un folos pentru Români. Bine că pentru Români din cealaltă strană. Dar în fine, vorba ceea: frate pe frate s'ajută cum se poate... și cum se nimerește.

Danie princiară. N'o face vre-un prinț. Sau ceva nabab ce n'ar mai ști de bogățiile sale. Nu. O face un preot. Un preot dela sate: pâr. *Ioan Vlad* din Glâmbocă, pentru biserica parohiei sale. Dania, ori mai bine zis: seria de danii a Sf. Sale, se ridică la **320.700 Lei**. Zis și scris: treisutedouăzeci de mii șapte sute Lei.

Nu s'au dat deodată acești bani, ci pe

rând, cum au cerut lipsurile Casei Domnului. Așa: la clădirea bisericii pâr. Vlad a pus dintr'al său 150.000 Lei; la clopotul cel mare 52.000 Lei; candelabrul cel dela altar a costat 8.000 Lei; icoanele de pe pereții bisericii 11.000 Lei. Și așa mai departe: clopotniță, epitaf, chivot, cădelniță, cruci, baldachine, sfeșnice, strane, și alte multe de toate s'au făcut exclusiv din danile Părintelui, ori mare parte din aceste danii. Credincioși din Glâmbocă, Sibiu, București, Poplaca, Sadu, Săliște și Porumbacu de jos grăbindu-se se contribuie și ei cu 95.150 Lei pentru a mări podoaba aceleiaș Case a Domnului, pentru care atât de mult a știut să jertfească cel ce slujește la altarul ei.

Dumnezeu, care vede și cele mai ascunse ale oamenilor și răsplătește după vrednicie, vede și va răsplăti și fapta pâr. Vlad. Noi nu putem decât, reliefând dârnicia Sf. Sale, s'o însoțim cu dorința: Deie Domnul să facă și alții la fel! — Orice altă laudă o socotim de prisos.

Fuga de roadele căsătoriei

— Reflexii actuale —

De-l vor prinde de nu-l vor prinde, în haină de melodie populară, cântecul multora este: *Insura m'ăș insura, dar copil nu aș cam vrea...* Motive se găesc ele mii și sute. Mai pieptănate, mai trase de pâr, nu-i vorbă. Dar, în sfârșit: motive, și gata treaba. Și când, cu toate acestea, conștiința creștină se oprește'n drum îndoelnică, neîncrezătoare, și bănuitoare, îi sar numai decât „într'ajutor” o ceată întregă de misiți cu brevete științifice: Van de Velde, Lindsey, Hirschfeld, Hodann și ceilalți cum îi mai cheamă, din străinătate și dela noi. Cu percluni și fără percluni. Și om să fi ca să te ții pe picioare, când năvălesc asupra ta atâtea cloare!

Nesiguranța orientării în acest punct crește, când și bărbați de știință serioasă pare c'ar lăsa, pe temeiuri solide și, la aparență,

în deplin acord cu morala și conștiința, ușă destul de largă practicei neomalthusiene. *Hermann Knaus* a făcut adecă cercetări și a ajuns la rezultatul că pentru femele există anumite răstimpuri de sterilitate firească. *K. Ogino* a calculat, cu precizie aproximativă, aceste răstimpuri dintre perioadele feminine. Constatărilor acestora le-a dat o deosebită actualitate medicul neurolog catolic olandez, *I. N. J. Schmolders*, printr'o scriere a sa asupra abstenenței în căsătorie după metoda Knaus-Ogino. Dânsul prinde chestia sub aspectul ei fiziologic și etic și trage încheierile: celea statorite de Knaus-Ogino merită încredere necondiționată. Din motive nobile, soții de căsătorie se pot folosi de indicațiile formulei Knaus-Ogino-Schmolders, pentru încunjurarea nașterilor nedorite. Asta fără să vină în conflict cu conștiința. Firea însăși arată doar această cale și, de silă, de ce să nu se poată umbla pe ea? Care va să zică: cei cari nu doresc copii să-și mărginească apropierea conjugale la răstimpurile sterilității naturale. Și totul e în rând.

Cum vedem, formula e ingenioasă, bine căptușită și cu multă măiestrie împodobită. Captivează ușor. Numai cât nu-i tot aur ce lucește. Lucrării lui Schmolders: *Periodische Enthaltung in der Ehe* (Regensburg. 1931. G. I. Manz) i-a răspuns celebrul profesor de morală, *Dr. Josef Mayer*, cu o altă lucrare, temeinică și bine gândită: *Erlaubte Geburten-Beschränkung?* (Paderborn. 1932. Bonifatius-Druckerei). Acesta supune criticii obiective teoria pomenită și evidențiază îndoelile de ordin principiar și practic ce se trezesc într'o conștiință creștină în fața acestei teorii. (Vezi: *Dr. Breitenstein: Wege aus der Ehenot, in: Das Neue Reich. Nr. 40—1932*). Și anume: Biserica a socotit în toată vremea ca primul și supremul sens etic și biologic al căsătoriei nașterea de prunci. Pe lângă acesta are loc și sensul facerii în destul anumitor pretenții firești ale simțurilor. Niciodată însă acest scop secundar al căsătoriei nu-i îngăduit să ducă la zădărnicierea și nimicirea celui primar. Decât: în sistemul Knaus-Ogino-Schmolders

Foia „Unirii”

Dumnezeu

— Fragmente într'un studiu mai lung —

de prof. Ion Covrig-Nonea

I.

Noțiunea de „Dumnezeu” este o noțiune uzuală. Ea se găsește pe buzele tuturor, servind ca obiect de hulă sau de venerație, de revoltă sau de înălțare sufletească. Istoria culturii și civilizației omenești, fără ea, rămâne lipsită de elementul esențial și nu însemnează aproape nimic. Programul cultural rămâne indisolubil legat de această noțiune, indiferent de conținutul ce i-se dă. Oricum i-s'ar zice: Mana, Brahma, Ohrmuz, Isis, Zeus, Iupiter, Iahve, ... ea persistă ca un leit-motiv protagonist al ideii de cultură sufletească. Oricât de mult ar varia înțelesul și valoarea ce i-se dă, funcțiunea ei oricât de multiplă și divizată ar fi, noțiunea de divin rămâne indisolubil legată de progresul spiritualității omenești.

Apogeul spiritual, turnat în cadre intelectuale lipsite de contradicții, formulat într'o definiție clară, de o realitate logică și pozitivă evidentă, își primește consacrația odată cu creștinismul. Intruparea *Logosului* revelează realitatea Tatălui, o impune oamenilor, dându-le noi perspective în năzuința lor de de-

terminare a conținutului noțiunii de divin. Minte omenească, limitată ca forță de investigație, primește noi puncte de reper și își deschide drumuri noi în domeniul spiritual. Religiiile anterioare furnizau date puține, iar o definiție exactă era imposibil de dat. Zeitățile păgâne erau prea mult umanizate spre a putea fi luate ca prototip al ideii de divin. Din atmosfera religiilor păgâne, cu zeitățile lor asemănătoare oamenilor, lipsea nota de bunătate, jertfă și dreptate din cari să se deprindă ideea unei divinități supreme, diafane, lipsită de materialitate, spirit pur; *cu un cuvânt: perfecțiunea însăși*. Creștinismul este acela care ne dă toate elementele necesare unei definiții. Datele furnizate de el sunt suficiente spre a permite o definiție.

Utilizând rațiunea ca metodă de investigație, Părinții bisericii, în dorința lor de a înțelege, de a interpreta și populariza doctrina creștină, au propus soluții multiple și variate, definind noțiunea de Dumnezeu, dar în ultima analiză aceeaș soluție. Variația este mai mult rezultatul accentuării unui aspect din conținutul noțiunii de divin, aspect pe care nu îl accentuează așa de mult alt gânditor. Fondul comun de inspirație le oferea aceleași premise, iar concluziile — dacă gânditorul era sincer și le urmărea până în ultimele lor consecințe — nu puteau fi decât aceleași. Sintetizate, soluțiile termină, prin convergență, într'un punct nevralgic exponent al definiției noțiunii de Dumnezeu. Definiția odată stabilită, iar contraversile înlăturate, se vor putea rezolva multe

dileme dogmatice, și lămuri multe îndoeli de credință.

Ca punct de plecare să luăm *simțul comun*, un criteriu sănătos și universal, acreditat prin adeziunea majorității oamenilor.

Omul lipsit de cultură când pronunță cuvântul de „Dumnezeu” își reprezintă ceva imaterial, insesizabil prin simțuri, transparent și diafan. Și fiindcă materialul în concepția lui este ceva degradant și lipsit de valoare, concepe divinul în opoziție cu el ca o existență spirituală, sacră, deci superioară, prin voința căreia se naște, și persistă materialul inferiorul. Dar, omul neputând gândi decât cu imagini concrete, își făurește un chip ideal de divin, reprezentându-l în analogie cu lucrurile din lumea înconjurătoare, cu înfățișarea unui moșneag cu barba albă. Acest fapt nu constituie o înjosire a divinului ci dimpotrivă indică creditul și venerația ce îi se acordă. Bătrânii, în concepția populară, se bucură de multă simpatie și autoritate. Ori, cum putea omul simplu, lipsit de cultură, să-și închipue divinul decât în analogie cu tot ce se găsea mai înălțător și vrednic de cinstit în societatea lui? Imposibilitatea minții limitate de a transcende materialul și sesiza imaterialul, a impus o concretizare a divinului, spre a-i putea înțelege mai ușor măreția și a i-se putea închina. Necesitatea unei reprezentări concrete a Absolutului a determinat în oameni înfățișarea lui în forma unui moșneag cu barba albă, ipostază înconjurată cu aureola cea mai înaltă

se eschide intenționat scopul imanent căsătoriei, copilul, păstrându-se numai desfătarea simțuală. Ceeace frizează onanismul și pune într-o lumină stranie acest sistem.

Ei dar când motivul împiedecării zămislirei nu-i dorința de a gusta numai plăcerile trușești fără balastul urmărilor firești, ci e gândul răspunderii față de soția bolnavă, față de generația ce vine și pe care o așteaptă sărăcia apăsătoare, lipsa de mijloace de trai și de locuință, — ce-i de zis atunci?

Răspunde prof. Mayer: „Să vorbim limpede: întrebarea hotăritoare ce ni-se pune, este: Volește biserica catolică să-și susțină programul său cu *necondiționata obligativitate a veșnicei legi morale*, adică a legii naturale, ori ba? Dacă da, — și biserica nu poate susține altă teză, — atunci evident că voința lui Dumnezeu trebuie luată în seamă *înaintea și mai presus* de orice alte considerente. Voința de creator a lui Dumnezeu însă este nașterea de prunci, umplerea golurilor pricinuite de moarte, înmulțirea numărului fiilor lui Dumnezeu și a cetățenilor împărăției cerești. Nici chiar vremile de mizeria cea mai neagră nu suspendă voința lui Dumnezeu (Piu XI). Nu stările economice sunt dătătoare de ton pentru a pune în discuție legea naturii, ci întors. . . Și când criza economică arată că legea naturii nu mai poate fi ținută, și că porunca Ziditorului nu mai poate fi implinită de mulțime mare de oameni, atunci e timpul suprem să se treacă la realizarea grabnică a marilor reforme economice și sociale: colonizări, emigrări, clădirea de locuințe. . . Nu fuga din fața legilor morale ne va ajuta, ci cunoașterea și recunoașterea acestor legi. Nu sofistării, nici ușițe din dos, proforma, pentru afirmative mijloace naturale anticoncepționiste, cari în realitate sunt extrem de potrivnice firii, ci legile lui Dumnezeu și reorganizările în înțelesul reformei sociale preconizate de Sfântul Părinte dela Roma ne vor arăta calea mântuirii popoarelor dela pierire”. Dela sinuciderea sigură, în brațele căreia le-a aruncat imoralitatea patronată în mil de forme de stăpânii zilei și de apașii condeiului.

Urmașul lui Noldin la catedra de morală dela Universitatea din Innsbruck, pâr. *Albert Schmitt S. I.*, osândește și dânsul, cum e firesc, mântăluța necreștină în fond, pe lângă toate înfloriturile ei cu motive creștine, a celor ce vreau să scape, în chipul schițat mai sus, de urmările traiului conjugal. Fiecare act, — precizează P. Schmitt în studiul său din fasc. 3 al revistei „*Zeitschrift für Katholische Theologie*” din acest an, — chiar și dacă n'ar fi rău în sine, poate să devină rău și păcătos în urma scopurilor, ori a împrejurărilor rele și păcătoase. „Așa se face, — zice numitul moralist, — că și alegerea timpului sterilității, ca orice uz conjugal, devine, cel puțin păcat lesne iertător, dacă se întâmplă numai și numai din plăcere. Când adică nu se râvnește, nici indirect nici direct, nici un alt scop decât satisfacerea personală a boldului. Ar fi, apoi, motiv păcătos alegerea timpului de sterilitate numai din comoditate, oroare de jertfă, lăcomie, teama de lume, casă nu pară cineva nemodern. Ar atinge măsura păcatului greu această procedură când prin ea s'ar vătămă dreptul celuilalt soț de căsătorie, care are tot dreptul la rodnicie. . . Legea naturii și glasul conștiinței trebuie ascultate, nu discutate.

Subscriem, fără multe rezerve, observațiile celor doi moralisti. Cu adausul: Cui nu-i trebuie copii nu se însoare. Ori dacă s'a însurat și, dintr'un motiv sau altul, nu-i poate primi, oricât i-ar plăcea de altfel vizlunea prorocului cu masa părințească încunjurată de odrasle numeroase, atunci: trăiască în abstenență. Nu va fi nici primul, nici ultimul care va duce o asemenea viață bineplăcută Făcătorului și posibilă, cu ajutorul Lui.

R. Negru.

Din Cetatea Vaticanului. Fascicolul din Iulie al organului oficial al Vaticanului *Acta Apostolicae Sedis* aduce, la loc de frunte, spune „*L'Osservatore Romano*” din 15 Iulie a. c., textul Acordului încheiat între Sf. Scaun și Guvernul Român privitor la înțelesul articolului IX din Concordatul dela 10 Mai 1927.

În baza acestui Acord, vechea instituție cunoscută sub denumirea de „Statul Romano-Catolic Transilvănean” se transformă într'un organism al Diecesei catolice de rit latin din Alba-Iulia, fiind numit „Consiliul Diecesei de rit latin din Alba-Iulia”. Acest consiliu are atribuțiile prevăzute de canoanele 1520 și 1521 din *Codex Iuris Canonici*. Hotărârile sale nu sunt valabile și executorii, dacă nu sunt întărite cu aprobarea episcopului. Textul Acordului e urmat de acela al Statutelor noului consiliu. — Acordul, precum se știe, e semnat de Cardinalul Pacelli, în numele S. S. papei Pius XI și de fostul ministru de justiție, Valer Pop, în numele M. S. regelui Carol II.

În acelaș număr din A. A. S. se publică noul decret al Congregației pentru Biserica Orientală, relativ la reforma ordinului călugăresc al S. Vasile cel Mare conform, literelor apostolice din 12 Mai 1881 ale Papei Leon XIII. Prin noua constituție, ordinul reformat se numește Ordinul Basilian al S. Iosafat. Arhimandritul sau superiorul general al acestui ordin Dionisie Thatschuk își are curia generală la Biserica San-Giorgio e Bacco din Roma. Ordinul e împărțit în trei provincii: Galiția, San Nicola și America-Canada. La aceasta din urmă e anexată vice-provincia: America Meridională. (*I. Ceparu*).

Știri mărunte

Primiri la s. teologie. Cu terminii 15 August, inclusive, pentru Blaj și 11 August pentru Lugoj, s'au publicat zilele acestea, din partea ierarhiilor concernente, concursurile de primire la s. teologie. Vremile grele prin cari trecem, și nesiguranța ajutoarelor de stat din viitor, au silit superioritatea bisericească să impună, pentru anul ce vine, anumite taxe, pentru toți seminariștii ce vor să urmeze cursurile teologice în seminarul Academiei din Blaj. Și anume: 4000 Lei taxă de întreținere, pentru fiecare, fără deosebire. Plus 1000 Lei taxă de în-

pe care le-o permitea să o imagineze analogia dintre obiecte din viața practică, făcându-l prin aceasta sesizabil credincioșilor, și acordându-i creditul maxim de venerație, cinste și supunere ce se cuvine unui părinte.

Se observă îndată cum spiritul comun se sustrage pretenției de a da o definiție clară a divinului. El lasă să se întrevadă imposibilitatea unei asemenea prezumpții, și de aceea se limitează la o reprezentare vagă, utilizată ca punct de sprijin în activitatea practică. Simțul comun evidențiază și accentuează în primul rând respectul și umilința de care este îngrădită Dumnezeirea, și în al doilea rând neputința rațiunii omenești în încercarea ei de a determina natura divinului lipsind termini de comparație și exemplificare în acest domeniu. Se evită sistematic orice pretenție de a determina natura Divinității cu convingerea că enigmaticul și diafanul stăpânesc pentru ființa umană căzută în stare de imperfecțiune prin păcat, în împărăția spirituală, sacră și perfectă a lui Dumnezeu. Omul comun recunoaște umilit rolul Divinității în Univers și dependența lui de Voința supremă, crede și speră în mântuire, dar nu râvnește la favoarea de a ști vreodată, în lumea aceasta, ce este Divinitatea, crezându-se incapabil și nedemn.

Bazată pe aceste convingeri, viața omului simplu devine o practică religioasă în concordanță cu normele stabilite de Divinitate și păstrate prin Biserică, nu o speculație teologică o morală nu o filozofie religioasă, preponderanța exercitând-o faptele bune nu teoria.

* * *

Rezervele cu privire la posibilitatea enunțării unei definiții a noțiunii de Dumnezeu nu a lipsit nici în cercurile competente ale gânditorilor. *Plotin* din Alexandria, în sec. III d. H. reușește ca din sinteza operată între filozofia lui Platon, Aristoteles și creștinism, pe care după toate probabilitățile îl cunoștea, să elaboreze un sistem original de gândire, expresiv și concludent cu privire la problema care ne interesează. Pentru el principiul cauzal și substanțial al lumii este Dumnezeu din care universul emană. Iar Dumnezeu ca principiu generator și coordonator al lumii este: Unul, înțelegibilul, indefinibilul, indeterminabilul. El nu se poate defini, căci orice definiție înseamnă o îngrădire a măreției lui. Încercarea de a determina și defini „Unul”, ori cât de vagă și generală ar fi, este o înlănțuire și îngrădire a spiritualității divine, rațiunea omenească impunându-și mulajele și legile ei acolo unde este ceva deosebit de ea, din care ea însăși face parte și emană. Dumnezeu rămâne Unul, spirit pur emanator al ființelor din univers și ca atare nedeterminabil și nedefinibil, ca o perfecțiune a cărei apoteoză, omul are dreptul să o facă, dar nu o poate înțelege, căci cum cuprinde finitul infinitul, imperfectul perfectul?

* * *

Aceeași rezervă o păstrează și spiritul creștin în avântul lui cognitiv. Comandamentul bisericii „trebuie să cunoști pe Dumnezeu” din punct de vedere rațional se subordonează elementului revelat. Din revelație rațiunea cunoaște Dumnezeirea și se străduiește să-i des-

cifreze măreția. Străduința ei va ajunge la bun sfârșit și va fi considerată ca încheiată și fructuoasă numai atunci, când definiția propusă se va eschiva controverselor și nu va conține contradicții logice.

Obstacolele ivite în calea unei precizări a conținutului noțiunii de divin se înlătură, se evită sau se trec cu succes definind pe Dumnezeu ca o ființă perfectă. Dumnezeu conceput ca *perfectiunea realizată* se impune cu atâta evidență logică, încât contraverele pe această temă devin inutile sau puerile. Căci, predicatul „perfect” legat de un subiect indică o identificare între subiect și predicat. Afirmția: obiectul x este perfect, înseamnă că evoluția obiectului x a ajuns într'un punct-limită, s'a sfârșit, s'a oprit și s'a anchilozat, identificându-se cu acel punct. Este *potențialitatea actualizată*, idealul realizat. Iar când legăm de noțiunea „Dumnezeu” ca subiect noțiunea de „perfect” ca predicat (Dumnezeu este perfect), avem în vedere o ființă evoluată, devenită *deci imuabilă*. Căci, să presupunem că Dumnezeu ar fi supus schimbării. În acest caz ar exista o treaptă de progres superioară spre realizarea căreia Dumnezeu nizulește transformându-se continuu. Ori, transformarea înseamnă imperfecțiune și Dumnezeu n'ar fi suprema ființă existând alta superioară. Ni-se impune deci cu necesitate să considerăm pe *Dumnezeu ca o ființă perfectă și imuabilă*, căci orice schimbare presupune evoluție în timp, dela imperfecțiune spre perfecțiune.

scriere pentru cei din anul prim, respectiv 500 Lei pentru cei din ceilalți ani. Asta în afară de 120 Lei de fiecare la fondul de pensie al profesorilor. — Clericii din alte dieceze, cari vor studia la Blaj, vor plăti 6000 Lei taxă de întreținere. Plus celelalte taxe înșirate mai sus.

Dinarul Sf. Petru. Colecta rânduită în marginile arhidiecezei noastre a dat, pe lângă toate mizeriile zilei, un rezultat frumos: s'au strâns 60.000 de Lei. Suma aceasta s'a trimis Sfântului Părinte, căruia-i era menită. Printr'o scrisoare ce poartă dt. 4 Iulie c., Secretarul de stat al Vaticanului face cunoscută primirea obolului românesc, transmitând întregii arhidieceze binecuvântarea apostolică a urmașului Sf. Petru.

Biserica „națională” în Jugoslavia? Nu-i vorbă de ce-a ortodoxă, sârbească. Aceasta-i socotită națională cu vârf și îndesat. Ci de una »națională» pentru catolici. Cu înjgheburile ei se ocupă, după »La Croix» din 20 Iulie c., francmasonii jugoslavi și cercurile oficiale sârbești ortodoxe. Drept model le-ar sluji biserica națională »catolică» din Cehoslovacia, care nu mai stă sub ascuterea Papii, deși ține la forme rituale catolice. De unelte, zice-se, le-ar servi niște Sloveni uități de sine. Pentru a da mai mult impuls acestei mișcări, cărmuirea politică încearcă să împrumute simultan lustru nou bisericii ortodoxe, așa cum crede o atare cărmuire că se pot crește acțiunile unei asemenea biserici: a ridicat plata patriarhului la 35.000 dinari lunar (ca să-i iasă și pentru spesele de reprezentare și pentru automobil etc.), și se agită cât se poate de serios construirea unui palat patriarhal somptuos, cât să-i întunece, din laturea asta, pe vlădicii »papistași» și să bage, barem în forma aceasta, ghiață la inima credincioșilor ce țin cu credință neclintită la ierarhii și legea lor catolică. — Paște murgule iarbă verde...

Locale. Sâmbăta ce vine, de praznicul Scimbării la față, va predica în catedrală p. Dumitru Neda, prof. la Academia noastră teologică, iar Dumineca viitoare, a șaptea după Rusalii, p. Ștefan Rostanu, canonic mitropolitan.

După vltor, liniște și bucurie. Rămășiă prin moartea p. Sonea fără păstor, parohia Răteag (eparhia Gherlei) a fost o vreme jertfa turburătorilor de conștiință. Grație însă lăpădării de sine a p. Seplecan care, din postul de spiritual seminarial dela Gherla a venit aici ca preot de parohie, după trei ani și jumătate de pastorație furtuna s'a liniștit și acum, renunțând dânsul la acest oficiu și beneficiu, a fost numit în locul lui Sf. Sale și introdus Dumineca trecută ca paroh și admin. protopopesc p. Pavel Salvan din Sânmărgăhita. Introducerea sărbătorească a făcut-o p. canonic Dr. G. Vidican, în prezența prefectului județan și a multor intelectuali și bisericieni, în mijlocul unei bucurii obștești de nedescris.

Petreceri culturale. Agru parohial din Vadul Maramureșului aranjează în seara zilei de 31 Iulie c. o serbare culturală, cu un program în care, între cuvintele de deschidere și închidere, dansuri naționale și o piesă teatrală (»Tăranul boier»), figurează și d.ș. prof. Irina Berinde cu o conferință, al cărei obiect și-l va alege după plac. Venitul curat e destinat scopurilor Agrului. — Tot atunci va ține și eforia bisericească din Luduș tradiționala și petrecere culturală, de vară, în saloanele Hotelului Central din loc, venitul curat trecându-se bisericii noastre de acolo.

Concurse. Cu termenul de 20 August c., Preaven. Ordinariat arhiepiscopesc de Blaj, a publicat concurs la parohiile: Steneș, din distr. protop. al Sibiului și Câmpia Turzii I, din distr. protopopesc al Arieșului.

† Ioan Lucaciu, protopop onorar, a trecut la cele veșnice în ziua de 23 Iulie c. la Iara, în anul 81 al vieții și 58 al căsniciei și profeției sale cinșite. — Odihnească în pacer!

Telefonul „Unirii”

R. Cluj. Am cetit și noi donquichotteștile ieșiri ale teribilului reporter clujan, pe coloanele »Universului» din 28 Iulie c., împotriva Blajului uniat și mănăstitor de ortodocși. Așteptăm să se producă cu noule asalturi puse în vedere, ca să punem apoi și noi în funcțiune tulumba trezitoare. Căci precum se vede, îi crud, sârmanul, și-i infierbântat rău. — Aveți, deci, nițică răbdare și o să se facă lumină și în chestia asta atât de tulburătoare pentru unele capete puțin rezistente la căldurile lui Cuptor.

M. Timișoara. În ce privește »Enciclopedia» p. ortodox D. Voniga, suntem de perfect acord cu »Sionul Românesc» din Lugoj: imposibil s'o recomandăm cuiva ca izvor de informație obiectivă și serioasă. O lucrare ce prezintă epicleza ca act al prefacerii elementelor euharistice, iar pe »filioque» ca »adaus de eresie dogmatică a Bisericii apusene (r. cat.)», introdus în veacul XIII. În textul simbolului de credință al întregii Biserici, formulat de sinodul ecumenic dela Nicea în 325 etc. nu merită cinstea de-a intra într'o bibliotecă de unit ce se respectă, nici jertfa bănească reclamată de procurarea ei. — Nici nu credem, de altfel, să se îmbulziască ai noștri s'o cumpere. Fascicolul de probă suntem siguri că i-a desiluzionat, fără excepție, pe toți câți și-au luat osteneala să-l parcurgă, fie și numai cu puțintică atenție.

Oficiul parohial. Bistrița. Confirmăm primirea sumei de 200 Lei, abonament pe 1932.

Ș. Atid. Am primit abonamentul pe o jumătate de an.

Congregația Arhidiecezană a Surorilor Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecloarei Maria, Blaj

Aviz școlar

Congregația Arhidiecezană a Surorilor N. de Dumnezeu și P. F. Maria având de scop a prîjini problema grea de a da neamului românesc *Mame gospodine*, și de a desvolta în viltoarele mame gustul și priceperea pentru conducerea casei și a familiei, cu toate greutatele materiale, s'a hotărît să deschidă la Cluj, în str. Avram Iancu 58, cu începutul anului școlar 1932—33 o Școală Superioară de Menaj, de menaj, (curs normal 2 ani; în anul școlar 1932—33, natural, numai anul I), unde se primesc fete cu bacalaureat sau diplomă de învățătoare (excepțional se pot primi și fără bacalaureat, sau fără diplomă de învățătoare, numai cu absolența liceului, ori a școlii normale de fete).

Absolventele Școlii Superioare de Menaj, în decurs de doi ani își câștigă diplomă de profesoară de gospodărie pentru școlile secundare (gimnaziu, școli normale, școală comercială, școli profesionale și licee de fete putând fi și profesoare de științele menajului la școlile de menaj de orice grad), fiind salarizate ca profesoare de școli secundare.

Ținem să amintim, că școala va avea dreptul de publicitate. Deși nu e întreținută de către Onor. Minister, ci de către Congregația Surorilor N. de Dumnezeu și P. F. Maria, Blaj, totuși se bucură de toate drepturile ca și alte școli similare de stat, de ex.: »Filipescu» București. Onor. Minister, la înalta intervenție a P. S. Sale Iuliu Hossu, episcop unit de Cluj—Gherla a și aprobat înființarea și dreptul de publicitate al acestei școli cu No. 53.672—1932 din 21 Aprilie 1932.

Ca pe lângă orice școală superioară de menaj va funcționa și în Cluj curs elementar de 4 ani (în anul școlar 1932—33 numai clasa I și a IV-a). În clasa I se primesc absolventele școlii primare, în vârstă de 13 ani cel puțin, iar în cl. IV. fete absolvente de 3 clase de liceu, gimnaziu sau școală normală. Cu preferință se primesc în cl. IV. eleve cari au 4 clase secundare.

Fetele cari au absolvat cursul elementar de 4 ani (cl. IV) a școlii de menaj, după 2 ani de practică la Ploiești sau Iași, obțin o diplomă de maistră de gospodărie pentru școlile de menaj, curs elementar, și curs normal, salarizate ca profesoare de școli secundare. Se predau în cursul elementar următoarele studii: Religie, I. română, I. franceză, Istorie, Geografie, Șt. naturale, Zoologie, Botanică, Fizică, Chimie, Medicină populară, Puericultură, Psihologie, Aritmetică, Contabilitate, Economia domestică, Teoria culinară, Caligrafia, Desemn, Muzică, Educație fizică.

Indeletnicirile practice se aplică sistematic în atelierele de bucătărie, spălat, călcat lucru de mână și țesut.

Indeletnicirile practice se aplică sistematic în atelierele de bucătărie, spălat, călcat lucru de mână și țesut.

În cursul superior se predau următoarele studii: Religie, Fizico-chimie, Puericultură, Contabilitate, Economie, Teoria culinară, Pedagogie, Merceologie, Zootehnie, Botanică, Horticultură, Anatomie, Muzică, Gimnastică. Indeletnicirile practice se aplică sistematic în atelierele de bucătărie, spălat-călcat și lucru de mână.

Școala Superioară de Menaj precum și curs elementar, este un internat. În mod excepțional se vor primi însă și externe.

Internele trebuie să-și aducă așternut complet: lîngerie, îmbrăcăminte necesară pentru iarnă și vară, ciorapi, pantofi suficienți, prosoape, servete etc.

Afară de îmbrăcămintea obișnuită trebuie să-și aducă fiece-care elevă: 6 cârpe de bucătărie din pânză, 2 bonete albe, 2 șorțuri cu platcă pentru atelierul de lucru, 2 șorțulețe mici, 2 halate gri pentru menaj, 2 șorțuri negre, 1 fileu negru pentru cap.

Taxa de internat pe întreg anul este de Lei 11.000, achitându-se în 3 rate și anume: Lei 4000 la intrare, Lei 4000 la reîntoarcere, după vacanța de Crăciun și Lei 3000 după vacanța de Paști. Taxă de înscriere Lei 200, taxă de clădire Lei 500, taxă școlară Lei 1600. Externele vor plăti o suprataxă de Lei 500.

Pentru ambele secțiuni, cererile de înscriere se înalțează la Direcțiunea școlii (Cluj Str. Avram Iancu 58), între 25 August și 5 Septembrie, alăturându-se pentru cursul elementar: certificat de absolvire, certificat de naștere, de naționalitate, botez și de vaccin, iar pentru cursul superior: Diplomă de absolvire a școalelor normale de învățătoare, certificat de naștere, de naționalitate, de botez și de vaccin.

Cursul superior poate fi în restanță cu certificatul de absolvire până după terminarea examenului de bacalaureat din sesiunea Septembrie.

Elevele ambelor secțiuni se vor prezenta la școală (Cluj, Str. Avram Iancu 58) în zilele de 12, 13 și 14 Septembrie. Cursurile încep în 15 Septembrie. Acele eleve, cari se supun la bacalaureatul din toamnă se vor prezenta după terminarea examenului de bacalaureat din sesiunea Septembrie.

Se primesc și persoane, cari vor să se perfecționeze în unul din ateliere (bucătărie, lucru de mână, spălat și țesut) fără să câștige diplomă. Pot primi însă o dovadă cât timp au practicat și cu ce rezultat.

În oricare atelier durata practicii nu poate fi mai mică decât 3 luni. Se va achita o taxă de 300 Lei lunar, anticipativ.

Informațiuni verbale sau în scris se pot lua până la începutul anului școlar 1932—1933 în Blaj, dela Superioritatea Congregației Surorilor Născ. de Dumnezeu și P. F. Maria (Inst. Recunoștinței).

Prospecte se pot primi atât din Blaj, cât și din Cluj, Str. Avram Iancu 58, Direcțiunea Căminului Sf. Maria.

Superioritatea Congregației Arhidiecezane a Sur. Născ. de Dzeu și P. F. Maria—Blaj.

Liceul de fete gr.-cat. român, BLAJ

Inștiințare

pentru părinții cari doresc să-și înscrie fiicele la liceul gr.-cat. de fete român din Blaj

Anul școlar 1932/33 la liceul nostru va începe, în conformitate cu Regulamentul oficial al statului (*Monitorul Oficial* din 14 Iulie 1929) și anume:

1. Inscrierea în liceu se face în baza unei cereri de înscriere, timbrată cu 11 Lei și 1 Leu timbru de aviație. Acestea cereri se scriu de către părinți sau reprezentanții legali ai elevilor și se adresează Direcțiunii liceului. Cererile de înscriere se prezintă personal sau se trimit prin poștă, 21—31 August. În caz că se trimit prin poștă, se vor alătura timbre poștale pentru răspuns recomandat. Cereri de înscriere trebuie să facă și părinții elevilor cari au mai frecventat școala noastră.

2. Între 25—31 August se vor trimite: a) cererile de înscriere pentru cl. I—VII liceu b) cererile de înscriere ale repetentelor; c) cererile de înscriere la examenul de admitere în cl. V care se ține între 7—12 Septembrie și d) cererile de înscriere la bacalaureat, sesiunea de toamnă.

3. Examenele de corigență se țin între 2—5 Septembrie. Tot atunci dau examen și elevele cari, din cauză de boală, au fost silite să părăsească școala în trimestrul III din anul școlar 1931/32.

4. Între 6—8 Septembrie își prezintă cererile de înscriere elevele cari au dat corigența.

5. Între 11—12 Septembrie se prezintă cererile de înscriere ale elevilor cari au dat examen ca pregătite în particular 2—6 Septembrie (sesiunea—Septembrie).

6. Cererile de înscriere cari nu sunt prezentate la termen, nu vor fi luate în considerare. Tot asemenea nu vor fi luate în considerare cererile ce nu au toate documentele cerute de regulament și specificate mai jos.

7. Elevele cari cer pentru întâiaș dată înscrierea în liceul nostru, vor alătura următoarele acte (în original):

- Extras de naștere dela matriculantul civil (primărie);
- Actul de botez dela preot;
- Act de cetățenie;
- Certificat de revaccinare dela medicul respectiv;
- Certificatul de studii dela școala unde a urmat în anul școlar trecut.

Elevele cari cer înscrierea în cl. I de liceu vor prezenta Certificatul școlar despre terminarea alor 4 clase primare, iar celea cari cer înscrierea în cl. II—VII și vin la noi dela altă școală, vor prezenta copia matriculară a ultimei clase promovate.

Elevele cari au urmat anul trecut la liceul nostru, vor alătura numai Avizul școlar cu notele obținute în studii.

În clasa I nu vor fi înscrise decât elevele cari la 1 Septembrie a anului curent vor avea vârsta de cel puțin 10 ani împliniți și de cel mult 13 ani. Direcțiunea poate acorda o dispensă de maximum o jumătate de an.

8. Pentru primirea în internat se face cerere specială, care se va adresa *Preavenentului Constitor Arhiepiscopesc în Blaj*, până la 20 August. Condițiunile de primire se publică separat. Primirea în internat este condiționată de primirea în școală.

9. Examen de admitere în cl. I. se face numai dacă se vor prezenta mai multe cereri de înscriere decât locurile disponibile. În orice

caz, elevele să fie pregătite, ca, la caz de trebuință, să poată da examenul care se ține între 1—3 Septembrie, cu probe scrise și orale, la l. română și matematică din materia cl. IV, primară. (La matematică numai lucrare scrisă).

10. La liceul nostru sunt de plătit următoarele taxe școlare:

a) *Curs inferior*, cl. I—IV: Inscriere Lei 200.—; construcție Lei 200.—; frecvența Lei 1600.—; total Lei 2000.—.

b) *Curs superior* cl. V—VII: Inscriere Lei 200.—; construcție Lei 300.—; frecvența Lei 1700.—; total Lei 2200.—.

Taxele de înscriere, construcție și jumătate din taxa de frecvență, se plătesc deodată, la înscriere, iar restul cel mai târziu la 1 Februarie 1933. Inmatricularea și plata ratei I se face între 13—15 Septembrie, când toate elevele trebuie să fie la școală.

Elevele de altă naționalitate plătesc taxe școlare speciale.

Inscrierea în școală este definitivă numai după plățirea taxelor specificate mai sus. Scutiri de didactru se dau numai după trimestrul I (în Februarie) și pot beneficia de ele numai elevele cari în trimestrul I au dat dovadă de progres cel puțin cu bine și purtare morală foarte bună.

11. Părinții sau tutorii elevilor nu pot angaja cvartire în oraș fără aprobarea Direcțiunii. Un tablou al cvartirelor admise, se va afișa pe tabla de publicațiuni a liceului.

12. Cursurile încep în dimineața zilei de 16 Septembrie, după invocarea Sf. Spirit.

Direcțiunea.

Internatul școlilor secundare gr.-cat. rom. de fete din Blaj

Condiții de primire

Se publică *Concurs de primire în Internatul școlilor secundare gr.-cat. române de fete din Blaj*, (Liceu, Școala Normală, Școala comercială și Curs primar) cu termenul de 20 August 1932, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Taxa de întreținere pe întreg anul școlar 1932/33 Lei 11,000 — plus Lei 500 taxă de instalare.

Această taxă se va plăti în trei (3) rate și anume: a) Lei 4000.— cu ocazia intrării în internat; b) Lei 4000.— la reîntoarcerea din vacanța Crăciunului; Lei 3500.— la reîntoarcerea din vacanța Paștilor.

2. Elevele vor aduce cu sine următoarele efecte: 1 saltea (lungă 1'80 m., lată 0'90 m.), 1 pernă, 1 plapomă de lână, 1 plapomă de vară, schimb dublu pentru pat, 1 cuvertură albă pentru pat, 4 cămăși de zi, 4 cămăși de noapte, 12 batiste, 3 fuste de pichet și 3 de vară, 4 perechi indispensabile, două șorțuri de clott cu mâneci, 2 perechi ghețe de piele, 1 pereche pantofi, 1 pereche galoși, 1 costum de baie, 1 halat larg pentru dormitor, 1 palton de iarnă, 1 jachetă, 1 broboadă de lână, 2 perechi mănuși, 4 ștergare și un ștergar pentru bucătărie (care rămâne Internatului), perii de ghețe, 1 casetă complect aranjată pentru toaletă (cu săpun, perle și prafuri de dinți), 1 cutie cu ace de cusut, de siguranță, ață de cârpit ciorapi, albă și neagră. În loc de pardesiu, e de lipsă pelerină neagră, care se va face, după îndrumările date de Institut, sau eventual se va confecționa chiar la Institut.

Fiecare elevă este datoare să-și poarte uniforma prescrisă atât în zile comune, cât și în Duminică și sărbători. Uniformele se vor confecționa după indicațiile ce le va da Direcțiunea.

Deodată cu rezoluția de primire i-se va trimite fiecărei eleve un număr. Acest număr va fi cusut la loc bine vizibil, pe toate lucrurile ce le aduce cu sine respectiva elevă. Pentru obiectele nenumerizate, ori cari nu sunt cuprinse în prospect, Direcțiunea Institutului nu ia răspundere. Fiecare bucată de rufă va fi marcată așa, ca, împăturată fiind, să fie numărul bine vizibil. Nu-i voie să ducă elevele cu sine cărți, romane, reviste, broșuri, decât cele prescrise în programa școlii, nici metode de pian și vioară, afară de cele prescrise de profesor. Aflăte astfel de cărți la eleve, se vor confisca, precum și pudra, alifia, parfum etc.

3. *Ținem să amintim, că Internatul este provăzut cu instalație de încălzire centrală, conductă de apă, baie comună, infirmerie, dormitoare și sale de zi*, toate în condițiile cele mai igienice, și că nu numai conducerea și supravegherea, dar întreg serviciul din internat este îndeplinit numai de membrele Congregației de Surori.

4. În Internat se poate lua instrucție de pian și vioară, ore și exercițiu, despre al căror rezultat la finea anului școlar se va da examen în internat.

a) Instrucție de 1/2 oră tot la 2 zile, cu exercițiu zilnic de o oră, cu taxă de Lei 3000 la an.

b) Cursuri speciale de vioară se pot face în următoarele condițiuni: Instrucție de un sfert de oră, pe săptămână de 2 ori, și exercițiu zilnic de 1/2 oră, pentru taxa de Lei 1000.— la an. Iar dacă se face instrucție de 1/2 oră, pe săptămână de 2 ori, și exercițiu zilnic de 1/2 oră, taxa anuală Lei 2000.—

5. Spre orientare comunicăm aici câteva puncte din Regulamentul intern al internatului:

„Elevele sunt datoare necondiționat și fără nici o excepție, să observe orarul zilnic și ordinea internă a Institutului.

Fete logodite nu pot fi eleve ale internatului.

Elevelor le este cu desăvârșire interzis să poarte haine cu mâneci scurte, decoltate ori scurte; le este asemenea interzis să-și taie părul, cu excepția elevilor din clasa I—IV, fiind toate elevele datoare să-și poarte părul simplu, potrivit unei eleve de școală.

Corespondența elevilor va fi riguros controlată. Ele vor scrie regulat părinților, în fiecare săptămână odată. Corespondența de prietos cu prietene și cunoscute e interzisă. asemenea e interzisă și se pedepsește cu eliminare din internat orice corespondență secretă, respective expediată fără știrea superiorității. Pachete nu pot primi elevele decât adresate Direcțiunii internatului. Alimintele se înpolază fără nici o excepție, nefiind nevoie de alimente străine. Internatul dă hrană suficientă, la dorința părinților dă și supra-alimentație cu o cotă redusă.

Cercetarea elevilor în internat se poate face de două ori pe săptămână, Joia, între orele 14—16 și Duminică, între orele 14—17, însă numai din partea părinților și a persoanelor admise de Direcțiune. Elevele nu pot ieși din internat decât cu tata și mama lor sau cu tutorul. Altă persoană nu le poate scoate decât dacă are act scris către Direcțiunea Internatului din partea părinților sau a tutorului.

Elevele, cari doresc să petreacă vacanța de Crăciun și de Paști în familie, nu pot pleca din internat decât însoțite de părinți, ori de o persoană imputernicită din partea părinților, prin scrisoare adresată Direcțiunii internatului. Altfel eleva va fi însoțită în călătorie de o persoană de încredere a internatului, pe sepele părinților.

In cursul anului școlar nu se dă voie elevilor să se depărteze din internat la avize telefonice sau telegrafice.

6. Cererile de primire se vor adresa și trimite Prea Venerabilului Consistor Arhiepiscopesc din Blaj. In cerere părinții vor declara, că cunosc și că vor observa toate condițiile de mai sus. La cerere se va alătura: Certificat medical și un plic provăzut cu adresa exactă și cu marca postală convenită, pentru trimiterea recomandată a rezoluției.

Se primesc în internat și copile de clase primare.

Blaj, la 23 Iulie 1932.

Direcțiunea Internatului școalelor secund. gr.-cat. de fete, Blaj.

Liceul gr.-catolic român de băieți din Blaj

Nr. 971—1932

Aviz școlar

Pentru doritorii de a-și înscrie fiii la liceul gr. catolic de băieți din Blaj, în anul școlar 1932—1933

I. Inscrierile. Cererile de înscriere pentru orice clasă (admitere în cl. I. corigență, admitere în cl. IV—V, diferență, integrale, bacalaureat etc.) vor fi adresate direcțiunii liceului, până în ziua de 25 August 1932 și provăzute cu timbru fiscal de 11 Lei + 1 Leu de aviație.

La cereri se vor anexa:

1. Pentru clasa I: a) adeverință de terminarea primelor patru clase primare; b) extrasul de naștere; c) actul de botez; d) act de cetățenie; e) un plic timbrat (recomandat) cu adresa exactă pentru răspuns.

2. Elevii din anul trecut vor anexa „Avizul” școlar din 1931—32.

3. Elevii, cari în anul trecut școlar au urmat altă școală și doresc să se înscrie la liceul din Blaj, vor anexa cele cerute la p. I. lit. b)—e) precum și copia matriculară a clasei ultime ce au promovat.

Cereri colective și netimbrate nu se vor lua în considerare.

II. Ordinea examenelor. 1. Examen de admitere în cl. I: în 13—14 Septembrie. 2. Examen de corigență: 13—14 Septembrie. 3. Examen integrale, de diferență, etc.: 13—14 Septembrie. 4. Examen de admitere în cl. V: în 13—14 Septembrie. 5. Examenul particular încep în 16 Septembrie.

III. Examenul de bacalaureat se ține între 20 Septembrie—5 Octombrie. Intre 25—31 August candidații rămași la examenul anterior vor prezenta cererile lor de înscriere la examenul de bacalaureat, la direcțiunea liceului unde au absolvit, fie ca elevi regulați înscriși, fie ca pregătiți în particular. La cereri vor anexa actele și declarația. Conf, art. 87 din Regulament.

IV. Plata taxelor școlare (taxa de înscriere, didactul) se face în 13—15 Septembrie. La înscriere se vor achita integral taxa de înscriere și rata primă din didactul. A doua rată se va achita la 1 Februarie 1933.

V. Cvarțire. Nici un elev nu-și va putea angaja cortel, fără avizul conform al direcțiunii.

VI. Inceputul leșilor. Cursurile școalelor secundare încep la 16 Septembrie c. ora 8 dimineața.

Direcțiunea.

Școala comercială sup. gr.-cat. de băieți — Blaj

Nr. 796—1931/1932

Condițiuni de primire

Școala noastră va funcționa anul acesta școlar cu 4 (patru) clase: I, II, III și IV.

1. In clasa I se pot înscrie:

a). Elevii cari au terminat 4 (patru) clase gimnaziale.

b). Elevii cari au dobândit certificatul de absolvirea gimnaziului (trei clase), conform legii învățământului secundar din 1928.

c). Elevii cari, la sfârșitul anului școlar 1930/1931, au obținut certificatul de absolvirea gimnaziului, conform ordinului Nr. 108 181 din 1931 al Onor. Minister al Instrucțiunii, pentru a se prezenta la școli speciale sau profesionale. Nu se vor admite deci elevii cari în anul școlar 1931/1932, au urmat clasa IV-a gimnazială, conform legii modificatoare din 1931, și au rămas repetenți, și nici elevii cari în acest an școlar au absolvit trei clase de gimnaziu.

d). Dacă cererile de înscriere ale candidaților de mai sus vor fi mai puține de 50, se vor putea înscrie și Absolvenții școalelor comerciale elementare cari au etatea de 15 ani împliniți la 1 Septembrie 1932, după ce vor fi supuși unui examen de admitere, scris și oral, după programa gimnaziului, asupra următoarelor materii: limba română, limba franceză, aritmetica rațională (proba scrisă va consta dintr-o problemă de aplicațiune practică) și științe fizico-chimice (proba scrisă va consta din două subiecte obligatorii, unul din materia de fizică, altul din aceea de chimie. Pentru acest obiect se va da o singură notă medie).

2. In clasele II, III, și IV, se pot înscrie elevii cari au promovat clasele precedente ale unei școale de comerț.

3. **Inscrierea** în oricare clasă a școalei se face numai în baza unei cereri timbrate cu timbru fiscal de 11 Lei + 1 Leu timbru de aviație, care se va trimite la adresa direcțiunii cel mai târziu până la 31 August. Cererea se va scrie de părinți, tutor sau corespondentul lor, cu arătarea profesiunii și a locuinței. Se va alătura și un plic adresat gata, pentru a i-se putea trimite răspunsul la vreme.

4. Elevii cari cer primirea în cl. I vor anexa la cerere I, actul de naștere dela ofițerul stării civile 1, actul de botez dela parohul respectiv 3, certificatul școlar 4, actul de cetățenie 5, certificatul de revaccinare.

Cererile cari nu vor avea toate actele arătate mai sus, nu vor fi luate în considerare. Elevii, cari au frecventat școala noastră și în anul trecut, vor alătura la cerere numai avizul școlar din anul trecut.

5. Examenul de corigență se ține în ziua de 14 Septembrie dimineața la ora 9 fix. Celce au de gând să se înscrie la acest examen, vor înainta direcțiunii o cerere timbrată legal cel mult până la 31 August a. c.

6. Taxele școlare sunt de 2500 Lei + 50 Lei taxă de stricăciuni și 50 Lei taxă de excursiune, total 2600 Lei. Din aceste taxe se vor plăti, la înscriere, 1600 lei, în Ianuarie 500 Lei, iar după Paști 500 Lei. Inscriverile se fac în 14 Septembrie, după masă, la orele 3 și în 15 Septembrie toată ziua.

7. Elevii pot fi interni și externi. Este în interesul elevilor să fie cât mai mulți interni în internatul Școalei Normale, ale cărei condiții de primire se găsesc în prospectul internatului. Externi pot fi numai cu permisiunea direcțiunii, la gazdele designate de direcțiune, cuprinse în tabloul oficial care se va afișa.

Tipografia Seminarului Teologic gr.-cat. Blaj

8. După un nou ordin ministerial, elevii sunt datori să poarte, nu numai chipiu, ci și uniformă. Facem deci atenți pe părinți, să nu facă haine noi elevilor, fiindcă uniformele sunt și mai ieftine și mai bune.

9. Cursurile încep în ziua de 16 Septembrie dimineața.

Blaj, la 23 Iulie 1932,

Direcțiunea.

Școala Normală gr.-cat. de învățători — Blaj

No. 695 1931—32

Aviz

pentru părinții cari doresc să-și înscrie băieții la școala normală

In anul școlar 1932—33 Școala Normală gr.-cat. de învățători din Blaj va funcționa cu clasele I, II, IV, V, VI, VII.

1. Examenul de corigență se vor face la 13 Septembrie și vor consta din o probă scrisă și una orală.

2. In clasa I se primesc absolvenții de patru clase primare în vârstă cel mult de 13 ani, iar în clasa IV absolvenții a trei clase secundare, în vârstă de cel mult 17 ani. Cererile de primire se vor înainta Direcțiunii școalei, până cel mai târziu în seara zilei de 5 Septembrie. La cererea legal timbrată, semnată de reprezentantul legal (părinte, tutor) al elevului, se vor anexa: 1. Extras de botez; 2. Extras de naștere; Act de vaccină; 4. Certificatul școlar; 5. Un certificat al primăriei locale prin care se dovedește calitatea de fiu de român.

3. Concurenții vor depune un examen de admitere în ziua de 10 Septembrie. Concurenții la clasa I vor fi examinați din Limba română și Aritmetică, după programa clasei IV primară. Concurenții la clasa IV vor fi examinați din Limba română, Aritmetică, Istoria și Geografia țării, după programa clasei III secundară. Concurenții vor fi examinați și din punct de vedere medical, precum și asupra auzului muzical. Nu vor fi admiși la concurs decât băieții deplin sănătoși și cu auz muzical.

4. Se mai primesc elevi noi și în clasele II și V, în limita locurilor vacante.

5. Taxa școlară pentru cursul inferior (clasele I și II) face 1225 Lei, iar pentru cursul superior (clasele IV—VII) 1525 Lei, cari se vor plăti în două rate egale, la înscriere și după vacanța de Crăciun.

6. Taxa internatului va fi 9000 Lei, cari se vor plăti în trei rate de câte 3000 Lei, la înscriere și după vacanțele de Crăciun și Paști.

7. Inscriverile se fac în zilele de 13 și 14 Septembrie. Cursurile încep la 15 Septembrie, ora 8 dimineața.

Mult onorații Domni preoți sunt rugați să atragă atențiunea celor interesați asupra acestui aviz.

Blaj, 25 Iulie 1932.

(82) 1—2

Direcțiunea.

A apărut noua edițiune a LITURGHIERULUI

Crudo 250 Lei
Legat întreg în pânză, aurit 340 „
LIBRARIA SEMINARULUI — BLAJ